

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 30 AUGUSTUS.

Kerkelijke staat.

De *Univers* bevat de volgende mededeelingen uit Rome van den 16 dezer :

De gevolgen der terugroeping van de Fransche troepen doen zich reeds gevoelen, en bange ontsteltenis maakt zich langzamerhand van de bevolking van den Kerkelijken Staat meester.

Een onzer vrienden, die zoo even van Perusa terugkeert, deelt mij mede, dat de Italianen al de treinen van den spoorweg, volladen met troepen die er van oogenblik tot oogenblik vermeerderen. Wij zijn ten noorden, ten zuiden en ten oosten ingesloten door drie zware divisies, versterkt door een aanzienlijk materieel veld en belegeringsgeschut. Waartoe belegeringsgeschut, indien men er niet op bedacht is Rome aan te tasten? De luitenant-generaal Cadorna voert, naar men zegt, het opperbevel over het invasie-leger, terwijl de divisie geplaatst zijn onder de bevelen van den Garibaldischen generaal Corenz te Rieti, van Mazé de la Roche te Orvieto, en van Ferrero te Terni. De tegenwoordige sterkte bedraagt 30000 man, maar de dépêches melden ons telkens, dat nieuwe bataillons infanterie en cavalerie zich van de verschillende punten des lands naar de Pauselijke grenzen begeven. Die dépêches voegen er bij, dat de Italianen zullen beginnen met Civita-Vecchia te bezetten.

Zal de Paus binnen weinige dagen een gevangene van Italië zijn? Zullen de twee honderd vijftig Vaders van het Concilie, die zich te Rome bevinden, aan 't werk der Kerk moeten arbeiden onder de bescherming der bajonnetten van Victor Emmanuel of prins Humbert?

De Heilige Vader blijft volmaakt kalm. Hij heeft vandaag over het corso gereden midden door de neêrgeknelde menigte. Misschien reikt zijn blik verder dan onze zicthinder.

Enigen zeggen dat de Paus vertrekken zal, dat aan het pauselijk leger bevel zal worden gegeven geen geweld met geweld te keeren. Anderen daarentegen beweren, dat de Paus zal blijven, wat er ook moge gebeuren.

Het is moeielijk te zeggen, wat er hier binnen kort zal plaats hebben.

Indien de vernederingen, die het gedrag van het persoonlijk gouvernement ten opzichte van de Kerk en haar Opperhoofd over Frankrijk heeft doen nêrkomen, voor God eene genoegzame boete zullen wezen, zullen wij plotseling de fortuin onzer wapenen zien keeren, en zal Italië op den weg naar Rome eerst staande kunnen gehouden worden door een eenvoudig telegram, en vervolgens naar huis terug gezonden worden door eene kastijding. Maar alleen het Katholieke Frankrijk is waardig dat telegram te schrijven en Italië die kastijding toe te dienen.

Terwijl wij aan alle zijden de revolutionaire benden hooren schreeuwen, dat zij naar Rome trekken, zijn er lieden, die verzekeren, dat de Oostenrijksche en de Engelsche diplomatie alles met Italië geregeld hebben, opdat deze er zich toe bepalen zoude de provinciën te bezetten en Rome te eerbiedigen. Doch het is niet van de diplomatie, maar alleen van God dat Rome hulp verwacht.

Berichten uit Rome, dd. 18 dezer, behelzen het volgende :

« De onrust wordt in de gemoederen gaande gehouden door de tegenwoordigheid van een steeds aangroeiend legercorps op de grenzen, en de bijzondere berichten die uit Rieti, Orvieto en Terni gezonden worden. Een ieder zegt te recht bij zich zelve, dat die Piemontese divisies, met belegeringsgeschut voorzien en met een legioen gendarmen versterkt, zich daar niet bevinden om eenvoudig eenige Garibaldische benden te beletten het Pauselijk grondgebied te betreden, vanwaar het Pauselijke leger te zonder veel moeite zou verdrijven. Men veronderstelt, met niet minder reden, dat Italië daar zulk een troepenmacht bijentrekt, opdat het gouvernement van den H. stoel, wanneer zij zich voor Rome vertoont, zou afzien van een ongelijken strijd en, het hoofd buigende, zich aan het geweld zou onderwerpen.

Militaire beweging.

Seitert een paar dagen zijn er vele garnizoens-troepen uit het binnenland naar de vallei van de Maas vertrokken, om het observatie-leger te versterken dat zich aldaar bevindt. Thans telt het belgisch leger op dit punt ongeveer 50,000 man.

Zooals wij gemeld hebben, is Givet eene fransche stad op de Maas, slechts op een geweeschot van onze grenzen gelegen. Zij maakt eene inham op ons grondgebied, en, bijaldien het een of ander korps van het oorlogvoerend leger, op dit punt moest teruggedreven worden, dan zou de toestand van ons leger inderdaad zeer zonder-

ling zijn, want het zou kunnen gebeuren, dat het achteruit gedreven korps, in de richting van Charleville en Philippeville, naar een onder punt van Frankrijk zoude willen trekken, en daartoe zou het over ons grondgebied moeten gaan, iets wat alsdan door ons leger krachtig zou moeten belet worden, ten einde de onzijdigheid van ons land niet te laten schenden.

Het hoofkwartier van generaal Chazal, heeft Namen verlaten en trekt dichtert op naar de grenzen.

Men schrijft ons uit Riepst dat morgen woensdag aldaar het jubilé zal gevierd worden van Libert Jans en Maria Cilissen, gehuwd den 17 december 1815.

Libert Jans is geboren den 22 maart 1788 en Maria Cilissen den 7 augustus van hetzelfde jaar.

Oorlogsberichten.

Pruisische verliezen.

Wij hebben gisteren, volgens het statistiek bureau van Trier, de verliezen opgesomd, welke de pruisische legers tot den 17 augustus geleden hebben.

Van een anderen kant schrijft men uit Berlijn, onder dagteekening van den 22, aan de *Times* : Eindelijk kennen wij het cijfer der verliezen, welke wij geleden hebben. Dit cijfer verwezenlijkt en bevestigt het treurige vooruitzicht, het welk men bij het vertrek van onze troepen had. Wanneer men slechts de officieren rekent en wij slechts bij eenige eerste gevechten blijven stilstaan, dan bloedt ons hart.

Bij voorbeeld : een pruisisch regiment is samengesteld uit 3000 man en 69 officieren : van de 69 officieren, tot het 74^e hanooversche regiment toebehoorende, werden er in 't gevecht van Wissemburg, 30 gekwetst of dood ; het 77^e verloor in hetzelfde gevecht, 25 officieren ; het 39^e, 26 ; het 82^e hessische, 19 ; het 95^e, 16 ; het 82^e, 19 ; het 53^e, 11 ; het 88^e, 9 ; het 80^e, 8 ; enz.

Het gevecht van Woerth heeft groote verliezen aan het pruisische leger veroorzaakt, terwijl het gedurende vijf doodelijke uren het hoofd bood aan de franschen, welke op de hellingen geplaatst waren en er slechts afgedreven werden toen de Wurtembergers en Beierlingen de Franschen van ter zijde aanvielen.

Aldaar had het 58^e regiment 32 officieren dood of gekwetst ; het 59^e, 23 ; het 7^e, 25 ; het 47^e, 29 ; het 40^e, 33 ; het 57^e, 30 ; het 37^e, 25 ; het 6^e, 28. Inderwaarheid ik kan al de verliezen niet optellen, welke wij in die hooger rangen der militaire hiërarchie geleden hebben. Doch het verschrikkelijkste verlies, tot hertoe veroorzaakt, was te Spicheren, toen er na de verwoesting, door het kanon, de chassapotes en mitrailleurs, drie bestormingen plaats hadden welke met de bajonnet werden afgeslagen.

Volgens bijzondere, doch juiste inlichtingen, werd er een man van de 12 buiten gevecht gesteld.

Verscheidene kompagnieën hebben de helft van haar effectief verloren. Te Pangés of Courcelles telde het 14e regiment 32 officieren en 891 soldaten dood of gekwetst ; dit is ongeveer een derde van het regiment.

In het gevecht van Mars-la-Tour en Vionville waren de verliezen der Pruisen veel grooter dan die der Franschen. Alsdan stroomde het bloed gelijk de regen valt en sloet. Aldaar werden doodelijk gekwetst graaf Westorp, graaf Westelen, baron Kleist, Hendrik VII, prins van Reuss, baron Grim, baron Witzleben en een aanzienlijk getal leden van den Duitschen adel.

Pruisen telt nog onder zijne dooden den prins von Bentheim, luitenant bij het 3^e jagers te voet, gesneuveld den 22, en de eenige zoon van M. Izenplitz, minister van koophandel, welke den 16 in de gelederen der huzaren van Ziethen dood werd.

Een der beide zonen van M. von Bismark is gevaarlijker gekwetst dan men het eerst deed gelooven. Hij is naar Mannheim overgevoerd.

(Nieuws inlichtingen.)

Bij Woerth was het vooral erg, aangezien aan sommige regimenten daar 35, 33, 32, 28 en 25 officieren ontvielen ; men kan zich nu een klein denkbeeld maken van het aantal manschappen die gesneuveld zijn. Men berekent dat één op de twaalf manschappen, die aan dit gevecht deel namen, gewond of dood is. Van sommige kompagnieën bleef de helft op het slagveld.

Zoo bleven er van de 5e kompagnie van het 48 regiment (Rijnlanders) slechts 129 van de 250 over, en van de 1e kompagnie van het 8^e

vonden 107 soldaten den dood of werden gekwetst.

Omtrent den driedaagschen strijd voor Metz is nog niets officieel bekend, maar wij weten genoeg om ons een denkbeeld van de verschrikkelijke verliezen te kunnen maken. Op den 14 verloor het 48^e regiment een derde zijner manschappen, en de andere regimenten leden schier allen zware verliezen. Den 16 bij Vionville verloren de Pruisen meer manschappen dan de Franschen ; niettemin hielden zij moedig stand.

Te Mars-la-Tour vloot het bloed als water. Binnen weinige oogenblikken werden door de mitrailleurs een aantal personen uit hoogen stand gewond en gedood (zieet hooger). Bij Rezonville of Gravelotte berekent men dat er 36,000 Franschen en Duitschers sneuvelden. Nu mag men vragen, waarom deze veldslagen zoo uiterst bloedig waren? Verschillende omstandigheden werkten daartoe mede. Niet alleen strenden de fransche en deutsche soldaten met moed, maar met verbittering.

Iedere deutsche soldaat heeft eene persoonlijke begeerte : zich te wreken voor de vele leedleediging en minachting, die Duitschland van den franschen nabuur moest verduren. Hierbij komt nog de meerdere volmaaktheid der moderne wapenen, en de omstandigheid dat de beide legers elkander bijna volstrekt niet in het open veld ontmoet hebben. Men vocht 't meest op heuvelen en in ravijnen.

De Franschen, die steeds defensief te werk gingen, konden hunne posities kiezen en het gebruik dat zij van dit voordeel maakten, was noodlottig voor hunne tegenstanders. Te Spicheren hadden de Franschen zich gepeest op een afgezonderde rots, die te midden van eene vallei stond. Te Woerth stonden zij op een half rond den bergrug en verborgen zij zich in wijngaarden en hooptuinen.

Te Wissemburg vochten zij ten deele achter wallen en anderdeels op den top van den Gaisberg. Te Pangé of Courcelles strenden zij in loopgraven ; en te Rezonville hadden de Franschen eene positie ingenomen, bijna even sterk als een fort. De Duitschers, die den vijand uit zulke stellingen moesten verdrijven, leden natuurlijk groote verliezen.

In dezen oorlog schijnen de Duitschers geene moeijeligheden onoverkomelijk te denken. Zij hebben den vijand in de schuilhoeken opgezocht, vielen hem aan en dreven hem terug. Het is niet moeijelijk om de beweegredenen te raden, die tot zulk eene bloedige wijze van oorlogvoeren hebben geleid. In het begin van den strijd waren twee beslissende zegespraken noodzakelijk, om Duitschlands naburen in toom te houden, die zich begonnen te wapenen om Duitschland, in geval van eene neerlaag, in den rug te vallen.

Toen die zegespraken waren behaald, moest er met sneelheid geopereerd worden, om de beide fransche legers te scheiden, die legers te vernietigen en te vernietigen vóór dat de *levée en masse* in praktijk kon worden gebracht. De nieuwe lichtingen worden thans niet meer als gevaarlijk aanzien, nu Bazaine te Metz is ingesloten en genoodzaakt zal wezen op nieuw slag te leveren, of zich door gebrek aan provisiën over te geven. Al deze redenen te samen genomen, dwongen de Duitschers geen menschenlevens te sparen, ten einde een langdurigen oorlog te voorkomen, die nog meer bloed zou gekost hebben.

Ofschoon die slachting veertien dagen heeft geduurd, ofschoon het geene soldaten van professie zijn, maar burgers in uniform, de bloem van 't vaderland, die den dood op het slagveld vinden, heb ik den wensch nog niet hooren uiteen dat er een einde aan mocht komen.

O, DIE OORLOG!

Als voorbeelden der vreeselijke gevolgen van den oorlog schrijf men ons :

De burgemeester van Elten heeft een gezin van vrouw, vier dochters en twee zoons ; de beide laatste waren dienstplichtig ; vóór weinige dagen kwamen zij in de ouderlijke woning schrikkelijk vermint van het slagveld terug. Den een was het ene been zoo hoog mogelijk boven de knie, en van het andere been den voet boven den enkel afgezet, terwijl den tweeden zoon de rechterhand is verbrijzeld, die eveneens boven den pols afgezet is. Men kan zich de smart van dat gezin voorstellen ; de moeder is radeloos.

Van de vier zoons van eenen welgestelden landbouwer uit diezelfde gemeente zijn er drie gesneuveld en de vierde wordt vermist.

In Emmerik zouden reeds ongeveer zestig vrouwen weduwen zijn geworden, die hunne echtgenooten in den oorlog verloren ; het meestendeel heeft kinderen.

Als in een paar gemeenten zulke verliezen worden geleden, hoe groot moet dan de ellende over geheel Duitschland en Frankrijk zijn, en hoe ontzettend groot de verantwoording van

hen, die dezen oorlog, deze menschenlacherij op groote schaal, hebben in het leven geroepen!

Volgens de *Liberté* is de weg naar Parijs afgesneden door het korps van Mac-Mahon, dat 140,000 man telt. Te Chalons zijn 150,000 man geformeerd, die in linie zijn getreden. Het legerkorps van Parijs telt 30,000 man. Men heeft 275,000 oud-soldaten opgeroepen. De forten zijn bezet door 12,000 zeelieden. De inwendige verdediging van Parijs is aan 60,000 nationale gardes toevertrouwd. Binnen acht dagen zullen er 200,000 zijn. Op slechts drie forten staan 300 stuks kanon van zwaar kaliber. Voor Parijs ligt eene soort van getrancheerd kamp. Het leger zal daar de rol spelen, des noodig onder de bescherming der forten, welke de troepen van Bazaine voor Metz hebben gespeeld. De Pruisen zijn bij St-Dizier. Als er geene hinderpaalen komen, hebben zij acht dagen noodig om voor de hoofdstad te zijn. Als men de 140 bruggen doet springen, zullen zij 14 dagen noodig hebben.

In eenen brief, gisteren morgen uit Reims te Parijs toegekomen, en welke door een opperofficier van het 2^e zouavenkorps geschreven is, leest men het volgende : « Bazaine is wel voorzien en goed gesteld. Het leger heeft in zich zelf een volkomen vertrouwen, en het geloof in zijne twee opperhoofden. Zij gaan groote zaken verrichten, en, ik hoop het, ons waardig toonen van het vaderland. »

Men leest in eene correspondencie van Vaubecourt, 22 augustus, 'smiddags. Gisteren morgen ten 5 uur, zijn 200 pruisische Ulanen te Bar-le-Duc aangekomen. Hun opperhoofd zegde aan den meier, dat hij de stad in den naam des konings in bezit nam. De soldaten gingen in de gendarmerie en in de statie van den spoorweg kazernieren en de officieren, na in het *Hôtel de Commerce* het ontbijt genomen te hebben, vestigden hun hoofdkwartier in het klooster der Maristen, hetwelk daerze kloosterlingen als ambulans hadden ingericht. Zij maakten zich meester van het telegraafbureau. De beambte, welke er zich bevond, legde hun met de grootste kalmte uit hoe de toestellen werkten en stelde zich ter hunner beschikking. De pruisen waren verrukt over de welwillendheid van den jongeling. Ook lieten zij hem onder 't onbeduidenste voorwendsel uitgaan. Hij keerde niet meer terug ; doch hij had gezorgd de electricke bobijnen in zijne zakken te steken, zonder welke de telegraaf niet werken kon.

Ta hunne gewone rekvisitiën, lieten de Ulanen een *factum*, in het Duitsch en Fransch in twee kolommen gedrukt, op de muren der stad aanplakken. Door dit *factum* verklaarde de pruisische kommandant, in den naam van den koning zijnen meester, dat Lorreinen een overwonnen land was en onderworpen aan de pruisische wetten ; dat overeenkomstig deze wetten, met den dood zal gestraft worden : Alwie eenen weg zal beschadigen ; alwie eene brug of elk ander gebouw zal laten springen ; alwie eenen soldaat des konings zal beledigen ; alwie het koninklijk leger zal bespieden ; alwie eenen spioen zal helpen, opnemen of logeeren ; eindelijk alwie zal weigeren inlichtingen aan de soldaten des konings te leveren of die hun valsche inlichtingen zal geven.

DE TURCOS.

Een officier van het korps der turcos verhaalt, dat deze een vernuftig middel uitgevonden hadden, om zich voor de vijandelijke kogels te vrijwaren.

Toen de aftocht geblazen was en dat zij door groote bataillons teruggedreven werden, landde elk van hen eenen dooden Pruis op den rug.

Door deze geïmproviseerde matras gewaarsborgd, zijn verscheidene van hen er in gelukt aan een gewissen dood te ontsnappen.

In zijne zitting van gisteren (27) heeft de stedelijke raad van Parijs 500,000 fr. gestemd, ten einde de bevoorradings- en de uitvoering van de verdedigingswerken der hoofdstad te verzekeren.

Men leest in eene correspondencie : « Hetgeen mij troost, is, dat wij ten minste niet van honger zullen sterven. »

« In drie dagen zijn er te Parijs aangevoerd : » 150,000 schapen (dit zijn 600,000 schapenbuiten welke door de Pruisen niet zullen grêten worden) ; » 40,000 varkens ; » 25,000 ossen en een onbepaald getal kalveren.

« In afwachting, dat men voor dit overgroot getal stuks ve eene schuilplaats heeft gevonden, heeft men hetzelfde in het bosch van Boulogne geplaatst.